

Sygn. akt: I C 4/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 września 2016r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Wieczorek

Protokolant: p.o. stażysty Agnieszka Maderak

po rozpoznaniu w dniu 16 września 2016r. w Poznaniu

sprawy z powództwa

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. z siedzibą w P.

przeciwko

P. S. (1)

o zwolnienie zajętego przedmiotu spod egzekucji

1. Oddała powództwo;
2. Kosztami postępowania obciąża powoda w całości i zasądza od niego na rzecz pozwanego kwotę 3.617,00 zł.

SSO Agnieszka Wieczorek

UZASADNIENIE

Powódka (...) Sp z o.o. Sp.k. z siedzibą w P. wniosła w dniu 31 grudnia 2015 r. do Sądu Okręgowego w Poznaniu pozew o zwolnienie spod egzekucji dokonanego przez Komornika (...) w P. A. G. w sprawie egzekucyjnej sygn. akt (...) zajęcia przedmiotów wskazanych w protokole zajęcia ruchomości z dnia 4.12.2016 r. oraz w protokole zajęcia ruchomości z dnia 11.12.2016 r. , które zgodnie z twierdzeniami powódki są jej własnością, oraz wniosła o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania. Jednocześnie powódka wniosła o udzielenie zabezpieczenia powództwa poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego w stosunku do przedmiotów wymienionych w pozwie(k.3-4).

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, iż Komornik (...) w P. A. G. prowadzi postępowanie egzekucyjne na wniosek pozwanego P. S. (1) wobec dłużnika, spółki (...) Sp. z o.o. Wskazała, że w dniu 4 grudnia 2015 r. i 11 grudnia 2015 r. Komornik (...) w P. A. G., w ramach prowadzonego postępowania zabezpieczającego przeciwko (...) Sp. z o.o. Sp.k. dokonał zajęcia ruchomości znajdujących się w lokalu mieszkalnym w P. przy ul. (...), jak i ruchomości znajdujących się na nieruchomości przy ul. (...) w P.. Powódka podniosła, iż stała się właścicielką ruchomości zajętych w dniu 4 grudnia 2015 roku na podstawie umowy sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa pod nazwą „S. (...)” zawartej dnia 31 października 2015r. między powódką, a P. S. (2), prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...). Odnosnie przedmiotów zajętych w dniu 11 grudnia 2015 roku powódka wskazała, iż po pierwsze ruchomości zostały zajęte w lokalu stanowczym jej własności, a ponadto ruchomości się tam znajdujące zostały wniesione aportem do powodowej spółki na podstawie umowy zawartej w dniu 3 sierpnia 2015 roku.

Postanowieniem z dnia 24 marca 2016 r. Sąd zabezpieczył powództwo i zawiesił postępowanie egzekucyjne prowadzone przez Komornika (...) w P. A. G. z wniosku wierzyciela P. S. (1) przeciwko dłużnikom (...) Sp. z o.o. Sp.k. z siedzibą w P., sygn. akt (...) w części, w stosunku do egzekucji dotyczącej przedmiotów objętych protokołem zajęcia z dnia 4 grudnia 2015 r. w punktach 3-5,7-26 oraz protokołem zajęcia z dnia 11 grudnia 2015 r. w punktach 1-15 (k.82).

Pozwany P. S. (1) w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwany wskazał, że powódka nie wywiązała się z ciążącego na niej obowiązku udowodnienia faktu, z którego wywodzi skutki prawne, iż jest właścicielem zajętych składników majątkowych. Odnośnie sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa pozwany podniósł zarzut niedochowania formy tej czynności zgodnie z treścią art. 75¹ k.c. tj. brak formy pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi. Pozwany podniósł, że ma również wątpliwości czy powódka zawarła umowę z dłużnikiem we wskazanej dacie, także zakwestionował dołączone do odpowiedzi na pozew kserokopie dokumentów.

Powódka w załączeniu pisma z dnia 29 czerwca 2016 r. przedłożyła dokumenty w oryginałach tj. umowa najmu apartamentu (...) a z dnia 13 sierpnia 2015 r., akt notarialny (...) z dnia 3 sierpnia 2015 roku (umowa spółki komandytowej- wniesienie aportów) oraz faktury na poparcie tego, że większość wymienionych w pozwie ruchomości nigdy nie stanowiła własności spółki (...) Sp. z o.o. Sp.k.

W odpowiedzi na powyższe pozwany w piśmie z dnia 8 lipca 2016 r. podtrzymał swoje stanowisko co do nieważności umowy sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa z dnia 31 października 2015 roku a nadto odnośnie ruchomości wymienianych w umowie spółki podniósł, iż w dniu 3 sierpnia 2015 roku powodowa spółka nie mogła być podmiotem praw i obowiązków i nabywać skutecznie ruchomości, nieruchomości, przedsiębiorstwa i ich zorganizowane części bowiem nie była jeszcze wpisana do rejestru a tym samym nie posiadała osobowości prawnej i w związku z tym dlatego w §7 spółki wspólnicy zobowiązali się do przeniesienia własności składników majątkowych do spółki w terminie 14 dni od wpisania spółki do rejestru przedsiębiorstw.

Ponadto pozwany na podstawie art. 527 k.p.c. podniósł zarzut bezskuteczności czynności prawnych P. S. (2) dokonanych z pokrzywdzeniem wierzyciela P. S. (1), zarówno w zakresie umowy sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa z dnia 31.10.2015 r. oraz umowy spółki z dnia 3 sierpnia 2015 roku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

P. S. (2) prowadził działalność gospodarczą pod nazwą (...) z siedzibą w P. przy ulicy (...) (NIP (...)) w ramach której prowadził "S. (...)", nadto zajmował się innymi przedsięwzięciami tj. wynajmem lokali mieszkalnych (apartamentów) oraz organizowaniem robót budowlanych np. remonty, przebudowy.

Dowód: akt notarialny Rep. A (...) z dnia 03.08.2015 r. (k. 38-52), zeznania świadka P. S. (2) (k. 180-181), zeznania prezesa zarządu powodowej spółki (...) (k. 180-181).

W dniu 3 sierpnia 2015 r. P. S. (2) działający w imieniu własnym i prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w P. oraz w imieniu i na rzecz spółki pod firmą (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. zawarł umowę spółki komandytowej w formie aktu notarialnego z D. D. prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w P. oraz z D. W. zamieszkałym w S.. Jako aport do spółki (...) miał wnieść wkład niepieniężny w postaci zorganizowanej części przedsiębiorstwa prowadzonego w ramach działalności gospodarczej stanowiący zespół składników niematerialnych i materialnych o łącznej wartości 40.188,00,-zł. (szczegółowy wykaz składników został przedstawiony w zał. Nr 1 z dnia 03.08.2015 r.). W skład składników wchodzących jako aport do spółki miała być też własność lokalu mieszkalnego numer (...) położonego przy ulicy (...) w P.. (k. 40-47). P. S. (2) miał wnieść wkład niepieniężny w postaci zorganizowanej części przedsiębiorstwa prowadzonego w ramach działalności gospodarczej stanowiący zespół składników niematerialnych i materialnych o łącznej wartości 55.942,85,-zł, która to część przedsiębiorstwa miała obejmować wyposażenie lokali mieszkalnych położonych w P. przy ul. (...). (szczegółowy

wykaz składników został przedstawiony w zał. Nr 2 z dnia 03.08.2015 r.). D. W. miał wnieść wkład niepieniężny w postaci prawa własności nieruchomości położonej przy ulicy (...).

Zawierając umowę spółki komandytowej wspólnicy w §7 oświadczyli, że zobowiązują się przenieść na spółkę komandytową zawiązaną tym aktem notarialnym prawa własności zorganizowanych części przedsiębiorstw oraz nieruchomości terminie 14 dni roboczych od dnia wpisania jej do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego. Wpis do rejestru nastąpił dnia 10.09.2015 r.

Dowód: kopia aktu notarialnego Rep. A (...) z dnia 03.08.2015 r. (k. 38-52), wyciąg z KRS (...) (k. 12-14), zeznania pozwanego P. S. (1) (k. 181).

W dniu 31 października 2015 r. powódka (...) Sp. z o.o. Sp.k. z siedzibą w P. zawarła z P. S. (2) występującym jako prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) umowę sprzedaży wyodrębnionej, zorganizowanej części przedsiębiorstwa występującego pod nazwą „S. (...)” w formie pisemnej. Zgodnie z treścią załącznika nr 2 do umowy jego przedmiotem była zorganizowana część przedsiębiorstwa, tj. wyodrębniona działalność, w skład której wchodziły rzeczy, prawa, innego rodzaju wartości majątkowe w postaci oznaczenia szkółki, znaku towarowego, domeny, bazy klientów, danych dostawców, a nadto rzeczowe aktywa trwałe, zapasy, inne środki, należności krótkoterminowe, krótkoterminowe aktywa finansowe zobowiązania długoterminowe, kredyty bankowe, umowy oraz pozostałe elementy i zobowiązania.

Dowód: umowa sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa z dnia 31.10.2015 r. (k. 26-28); załącznik nr 1 i załącznik nr 2 do umowy sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa (k. 29-34).

Dnia 04.12.2015 r. Komornik (...)w P. A. G. dokonał zajęcia części ruchomości znajdujących się przy ul. (...) w P.. Następnie dnia 11 grudnia 2015 r. Komornik (...)w P. A. G. dokonał zajęcia ruchomości znajdujących się przy ul. (...) w P..

Dowód: protokół zajęcia ruchomości z dnia 4.12.2015 r. (k. 22-25); protokół zajęcia ruchomości z dnia 11.12.2015 r. (k. 35-36), akta (...).

Pismem z dnia 22 grudnia 2015 r. powódka (...) Sp. z o.o. Sp.k. wezwała pozwanego P. S. (1) do zwolnienia przedmiotowych ruchomości spod zajęcia komorniczego.

Dowód: pismo z dnia 22 grudnia 2015 r. wraz z dowodem nadania (k. 136-139).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy oraz zeznań stron w tym za powódkę prezesa zarządu powodowej spółki (...), pozwanego P. S. (1) i świadka P. S. (2). Za wiarygodne i autentyczne Sąd uznał dokumenty zgromadzone w sprawie, albowiem postępowanie dowodowe, mimo podnoszonego przez pozwanego zarzuty co do sporządzenia części z nich jedynie na użytek niniejszego postępowania nie potwierdziło tych zarzutów.

Oceniając zeznania stron i świadka Sąd uznał, iż dla rozstrzygnięcia niniejszego postępowania nie miały one decydującego znaczenia. Dlatego też pojawiające się w zeznaniach sprzeczności, zwłaszcza co do źródła konfliktu między stronami, nie były badane przez Sąd.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo w niniejszej sprawie okazało się bezzasadne.

Podstawą prawną podniesionego przez powódkę roszczenia jest art. 841 k.p.c. zgodnie z którym osoba może w drodze powództwa żądać zwolnienia zajętego przedmiotu od egzekucji, jeżeli skierowanie do tego przedmiotu egzekucji narusza jej prawa. Jednym z oczywistych przypadków mogących stanowić podstawę powództwa jest skierowanie

egzekucji do przedmiotu stanowiącego własność osoby trzeciej. Nadto w myśl art. 841 § 3 powództwo można wnieść w terminie miesiąca od dnia dowiedzenia się o naruszeniu prawa, chyba że inny termin jest przewidziany w przepisach odrębnych.

W pierwszej kolejności zatem Sąd ustalał czy powództwo zostało wniesione w terminie. Pozew został wniesiony w dniu 31 grudnia 2015 roku (data nadania przesyłki w urzędzie pocztowym) a o zajęciach powódka dowiedziała się w dniu ich dokonania tj. 4 grudnia 2015 r. i 11 grudnia 2015 r. Sąd uznał zatem, iż termin wskazany w §3 art. 841 k. c. został dochowany.

Ustalenia zatem wymagał fakt, czy powódka faktycznie była właścicielem zajętych składników majątkowych.

Odnosząc się do składników majątkowych zajętych w dniu 4 grudnia 2015 roku to poza sporem był fakt, iż były one przedmiotem zawartej w dniu 31 października 2015 roku umowy i celem obu stron umowy była sprzedaż zorganizowanej części przedsiębiorstwa.

Stosownie do treści art. 75¹ k.c. zbycie przedsiębiorstwa powinno być dokonane w formie pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi, przy czym zgodnie z §2 art. 73 k.c. jeśli ustawa zastrzega dla czynności prawnej inną formę szczególną czynności dokonana bez zachowanie tej formy jest nieważna. Rozstrzygnięcia zatem wymagała kwestia czy dla sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa również wymaga na jest forma szczególna przewidziana w 75¹ k.c. Stąd w pierwszej kolejności wyjaśnienia wymaga pojęcia zorganizowanej części przedsiębiorstwa, która nie została ujęta w uregulowaniach kodeksu cywilnego. Pojęcie zorganizowanej części przedsiębiorstwa rozumiane jest przez orzecznictwo jako funkcjonalne połączenie składników materialnych i niematerialnych, które mogłyby stanowić odrębne przedsiębiorstwo samodzielne realizujące określone zadania gospodarcze. W rozumieniu art. 2 pkt 27 e ustawy o VAT w którym mowa o sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa, przez zorganizowaną część przedsiębiorstwa rozumie się organizacyjnie i finansowo wyodrębniony w istniejącym przedsiębiorstwie zespół składników materialnych i niematerialnych, w tym zobowiązania, przeznaczonych do realizacji określonych zadań gospodarczych, który zarazem mógłby stanowić niezależne przedsiębiorstwo samodzielne realizujące te zadania. Wynika z tego, że do wyodrębnienia zorganizowanej części przedsiębiorstwa potrzebne jest minimum składników, bez których nie byłoby możliwe realizowanie zadań gospodarczych. Prowadzi to do sytuacji, w której zorganizowana część przedsiębiorstwa, by mogłaby zostać tak nazwana, musi wypełniać def. art. 55¹ k.c. a tym samym wypełniać definicję pojęcia przedsiębiorstwa.

Jak wynika ze stanu faktycznego "S. (...)" jako zorganizowana część przedsiębiorstwa posiadając oznaczenie indywidualizujące w postaci odrębnej nazwy wraz ze znakiem towarowym wypełniała definicję przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 55¹ k.c. Szkołka charakteryzowała się pełną odrębnością niezbędną do samodzielnej działalności w obrocie gospodarczym, posiadając własną bazę klientów oraz dostawców. Istotny jest fakt, iż przedmiotem umowy, co jednoznacznie wynika z załącznika nr 2 miały być w ramach tego podmiotu wszelkie elementy związane z jego działaniem, a więc wszystkie wartości majątkowe i niemajątkowe łącznie ze zobowiązaniami.

Wbrew twierdzeniom strony powodowej nie ma znaczenia, że działalność w postaci prowadzenia szkoły jeździeckiej nie stanowiła całokształtu działalności P. S. (2) w ramach (...). Nie ulega bowiem wątpliwości Sądu, że przedsiębiorstwo może składać się z więcej niż jednego przedsiębiorstwa w znaczeniu przedmiotowym. Stąd można dojść do konkluzji, że wspólną cechą łączącą "S. (...)" z przedsiębiorstwem prowadzonym przez P. S. (2), była tylko i wyłącznie osoba właściciela. "S. (...)" dla swoich celów nie musiała korzystać z innych składników pozostałego przedsiębiorstwa, a tym samym była wyodrębniona organizacyjnie, w takim stopniu, które umożliwiało samodzielność w obrocie gospodarczym.

Mając powyższe na względzie Sąd uznał, iż sprzedaż dokonana dnia 31 października 2015 roku wymagała formy szczególnej w rozumieniu powyższych uregulowań, a dokonana bez podpisów notarialnie poświadczonych była

umową nieważną, zatem własność składników majątkowych będących przedmiotem tej umowy nie przeszła na powoda.

Oceniając skuteczność wniesienia zajętych w dniu 11 grudnia 2015 roku składników majątkowych jako aportu do powodowej spółki Sąd w pierwszej kolejności zwrócił uwagę na fakt, iż z art. 109§1 k.s.h. w zw. art. 37§1 k.c. spółka komandytowa uzyskuje osobowość prawną z chwilą wpisania do rejestru. Uregulowanie to z całą pewnością leżało u podstaw umieszczenia w treści umowy z dnia 3 sierpnia 2015 roku w §7 zastrzeżenia, w którym wspólnicy oświadczyli, że zobowiązują się przenieść na spółkę komandytową, prawa własności określonych w tym paragrafie zorganizowanych części przedsiębiorstwa oraz nieruchomości w terminie 14 dni roboczych od dnia wpisania spółki do rejestru. Do zawarcia takich umów nie doszło. Wprawdzie powódka utrzymywała, iż o zawarciu umowy miał świadczyć fakt, że składniki majątkowe zostały powódce przekazane przez P. S. (2) i powódka zaczęła z nich korzystać, co zdaniem powódki przesądza o przejściu własności, tym niemniej w ocenie Sądu jest to niewystarczające w kontekście powyższych rozważań co do formy czynności prawnej. Nie można bowiem abstrahować od tego co było przedmiotem aportu. Nie były to bowiem same ruchomości, tylko zorganizowana części przedsiębiorstwa obejmująca jak wprost wskazano w pkt 4 §7 umowy zespół niematerialnych i materialnych w rozumieniu art.55¹ k.c. Taka była wola stron umowy wyrażona w jej treści, a co za tym idzie wobec braku skutecznego zawarcia umowy o przeniesieniu tych składników majątkowych w przepisanej formie, Sąd uznał, iż również i w tym przypadku powódka nie stała się właścicielem zajętych przedmiotów.

Mając powyższe na względzie nie było podstaw do rozważania kwestii skuteczności zawartych przez powódkę umów z punktu widzenia treści art. 527 k.c.

Mając powyższe na uwadze należało orzec jak w punkcie 1. wyroku.

O kosztach postępowania, stosownie do wyniku sprawy, orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., obciążając nimi w całości powódkę. W konsekwencji należało zasądzić od powódki na rzecz pozwanego kwotę 3.617 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika pozwanego Sąd ustalił na podstawie § 2 ust. 1 i 2, § 3 ust. 1 i § 6 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokatów oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu (tekst jednolity Dz.U. z 2013r., poz. 1348).

SSO Agnieszka Wieczorek